

Klimat- och
näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se
Diarienummer: KN2025/00104

Yttrande gällande remiss

Stöd till åtgärder för att motverka utsläpp av ammoniak och vissa andra kväveföreningar i jordbruket.

Hushållningssällskapens Förbund har beretts möjlighet att yttra sig över Klimat- och näringslivsdepartementets promemoria rörande Stöd till åtgärder för att motverka utsläpp av ammoniak och vissa andra kväveföreningar i jordbruket. Yttrandet har skrivits av Anna Sjögren, miljørådgivare Hushållningssällskapet Östergötland.

Sammanfattning

Hushållningssällskapens Förbund vill börja med att tacka för möjligheten att få bidra med synpunkter på denna promemoria. Detta kommande stöd innebär en möjlighet inom jordbruket vad gäller att ta utvecklingen och initiativen ytterligare framåt vad gäller arbetet med investeringar för minskade utsläpp och ett effektivare utnyttjande av kväve i olika former. Vi välkomnar ett stöd som blir teknikneutralt och som öppet kommer främja innovation för att få den utväxling som önskas. Nedan framgår våra synpunkter.

Hushållningssällskapens Förbund önskar delge följande synpunkter

- Utöver den definition av stallgödsel som benämns i stödförslaget bör investeringar som innefattar andra gödselmedel vara möjliga att söka stöd för då det finns likvärdiga vinster vad gäller att minska/motverka utsläpp. Exempel på sådana gödselmedel är till exempel rötrest/biosoppa från biogasproduktion (ej gårdsbaserad) eller slam från avloppsreningsverk. Det är därför viktigt att stödutformningen inte avgränsas för att nå fler potentiella utsläppskällor.
- Det bör vara möjligt att söka för en kombination av flera tekniker/åtgärder som en helhet i samma ansökan för att därigenom uppnå maximal utsläppsminskning.
- Det är av yttersta vikt att åtgärder som på lång sikt tydligt ger en förebyggande minskning eller motverkar utsläpp också kan rymmas inom detta stöd för att inte hämma innovation och förebyggande utveckling. Exempel; Investerad åtgärd medför idag inte ger en stor direkt utsläppsminskning, men åtgärden medför ett förebyggande av det inte ett utsläpp framtiden. Därigenom kan förbättringar genomföras som på sikt ger goda resultat.
- Utvecklingen inom branschen, forskning, beräkningsmetoder etc går ständigt framåt och nya uppgifter kring ammoniakavgång framkommer alltmer frekvent. Då ni angivit att stödet kommer finnas under flera år bör bedömningen kring beräkningen av utsläppen, källor och dess minskning vara öppen för revidering av olika beräkningssätt och inte vara fast bestämda under tiden som stödet kan sökas.
Olika investeringar minskar och/eller motverkar utsläpp på olika sätt, vilket gör att en beräkning och bedömning om utsläppens omfattning bör hållas öppen och neutral samt bedömas i varje enskilt fall utifrån bästa tillgängliga teknik.

- Hushållningssällskapens Förbund är positiva till förslaget med en hög stödprocent, men med en begränsad budget bör det även beaktas att om fler stödmottagare kan ta del av stödet genom viss minskning av stödprocenten. Då kan fler åtgärder genomföras och därmed nå en större utsläppsminskning.
- För uppföljning av stödets effekt på utsläppen bör en översyn av nuvarande beräkning av befintliga utsläpp göras, så att denna kan nyttjas att följa upp nyttan från de åtgärder som investeras i.

Stockholm 2025-03-28

Bo Selerud
Förbundsdirektör

Hushållningssällskapens Förbund